

P7_TA-PROV(2013)0378

Padėtis Sirijoje

2013 m. rugsėjo 12 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl padėties Sirijoje (2013/2819(RSP))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Sirijos,
  - atsižvelgdamas į 2013 m. sausio 23 d, vasario 18 d., kovo 11 d., balandžio 22 d., gegužės 27 d., birželio 24 d., liepos 9 d. ir liepos 22 d. Užsienio reikalų tarybos išvadas dėl Sirijos; atsižvelgdamas į Europos Vadovų Tarybos 2013 m. vasario 8 d. išvadas dėl Sirijos,
  - atsižvelgdamas į Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios igaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai Catherine Ashton 2013 m. rugpjūčio 21 d. pareiškimą dėl naujausių pranešimų apie cheminių ginklų naudojimą Damaske, 2013 m. rugpjūčio 23 d. pareiškimą dėl būtinybės skubiai rasti politinį Sirijos konflikto sprendimą (kuris atitinka 2013 m. rugsėjo 7 d. ES sutartą poziciją dėl Sirijos) ir 2013 m. rugsėjo 10 d. pareiškimą dėl pasiūlymo vykdyti Sirijos cheminių ginklų tarptautinę kontrolę;
  - atsižvelgdamas į 1949 m. Ženevos konvencijas ir jų papildomus protokolus, į prie Hagos konvencijos pridėtą 1925 m. birželio 17 d. Ženevoje pasirašytą Ženevos protokolą dėl troškinamųjų, nuodingųjų ar kitokių dujų panaudojimo kare ir bakteriologinių kovos metodų uždraudimo ir į Cheminio ginklo uždraudimo konvencijoje nustatytus standartus,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 ir 4 dalis,
- A. kadangi, remiantis Jungtinių Tautų vertinimu, nuo smurtinio taikių protestuotojų Sirijoje malšinimo pradžios 2011 m. kovo mėn. žuvo daugiau nei 100 000 žmonių, kurių dauguma buvo civiliai; kadangi, kaip teigia Jungtinių Tautų Humanitarinių reikalų koordinavimo biuras (OCHA), 4,25 mln. asmenų yra perkelti šalies viduje, o daugiau kaip 2 mln. Sirijos pabėgėlių išvyko į kitas valstybes, daugiausia Turkiją, Jordaniją, Libaną ir Iraką;
- B. kadangi 2013 m. rugpjūčio 21 d. įvykdytas didelio masto cheminis antpuolis Damasko priemiestyje, per kurį žuvo šimtai žmonių, įskaitant daugybę moterų ir vaikų; kadangi šiuo antpuoliu buvo akivaizdžiai pažeista tarptautinė teisė ir tai yra karo nusikaltimas ir nusikaltimas žmoniškumui; kadangi iš įvairių šaltinių gaunama informacija patvirtina, kad tokia ataka buvo įvykdyta, ir atrodo, kad esama tvirtų įrodymų, jog Sirijos režimas yra atsakingas už šias atakas;
- C. kadangi 2013 m. rugpjūčio 25 d., t. y. praėjus keturioms dienoms po cheminio antpuolio, Sirijos vyriausybė sutiko leisti JT inspektoriams apžiūrėti antpuolio vietovę; kadangi JT Generalinis Sekretorius Ban Ki-moon primygtinai paragino inspektorių grupę kuo skubiau pateikti savo išvadas; kadangi šiai JT tyrimo misijai suteikti riboti įgaliojimai nustatyti, ar cheminis ginklas buvo panaudotas, nesprenžiant klausimo, kas už šiuos veiksmus atsakingas;

- D. kadangi 2013 m. rugsėjo 9 d. JT Generalinis Sekretorius Ban Ki-moon ir 2013 m. rugsėjo 10 d. Komisijos pirmininko pavaduotoja ir vyriausioji įgaliotinė Catherine Ashton palankiai įvertino pasiūlymą, kad Sirijos režimo turimi cheminiai ginklai būtų perduoti tarptautinei bendruomenei siekiant juos sunaikinti, ir šį pasiūlymą priėmė Rusija, Iranas ir Sirijos režimas; kadangi Ban Ki-moon taip pat pareiškė, jog svarsto galimybę primygtinai paraginti Saugumo Tarybą pareikalauti, kad šie ginklai ir cheminių medžiagų pirmtakų atsargos būtų nedelsiant nugabenti į vietas Sirijoje, kur jie galėtų būti saugiai laikomi ir sunaikinti;
1. griežtai smerkia 2013 m. rugpjūčio 21 d. masines civilių gyventojų žudynes panaudojant cheminius ginklus, per kurias, Vakarų žvalgybos tarnybų duomenimis, žuvo mažiausiai 1 400 žmonių, iš kurių 400 buvo vaikai, ir pažymi, kad įvairūs šaltiniai nurodo, kad už šį antpuolį atsakingas Sirijos režimas;
  2. atkreipia dėmesį į tai, kad atsižvelgdama į pasibaisėtina cheminių ginklų naudojimo atvejį tarptautinė bendruomenė negali nereaguoti; pabrėžia, kad įrodytas cheminio ginklo panaudojimas, ypač prieš civilius gyventojus, yra akivaizdus tarptautinės teisės pažeidimas, karo nusikaltimas ir nusikaltimas žmogiškumui, į kurį reikia aiškiai, tvirtai, tikslingai ir vieningai atsakyti, neatmetant galimybės panaudoti atgrasomąsias priemones, siekiant aiškiai parodyti, kad tokie nusikaltimai netoleruojami, ir užkirsti kelią bet kokiam tolesniam cheminių ginklų panaudojimui Sirijoje ar bet kurioje kitoje šalyje;
  3. palankiai vertina ES poziciją dėl Sirijos, dėl kurios susitarta neoficialiame 2013 m. rugsėjo 7 d. ES užsienio reikalų ministrų susitikime; pabrėžia, kad reikalingas suderintas bendras valstybių narių požiūris į padėtį Sirijoje; ragina ES ir jos valstybes nares Užsienio reikalų taryboje toliau aptarti padėtį Sirijoje ir įvertinti, kokias priemones ES galėtų priimti, kad būtų paremtos demokratinės Sirijos opozicijos jėgos, sudarytos sąlygos dialogui ir bendro požiūrio su kitomis tarptautinės bendruomenės narėmis nustatymui ir teikiama tolesnė humanitarinė pagalba Sirijos ir kaimyninių šalių gyventojams; pabrėžia, kad ES turėtų ypač stengtis įtraukti visus susijusius veikėjus ir visame regione remti įtampos mažinimo procesą;
  4. ragina JT skubiai užbaigti nuodugnų cheminių ginklų Sirijoje panaudojimo tyrimą; ragina kiek galima greičiau nusiųsti Saugumo Tarybai inspektorių grupės ataskaitą, kad ji galėtų diskutuoti dėl masinių žudynių Sirijoje remiantis Jungtinių Tautų tyrimų grupės išvadomis ir įvertinti, kokių priemonių reikėtų imtis reaguojant į cheminių ginklų panaudojimą Sirijoje ir patraukiant atsakomybėn už tai atsakingus asmenis;
  5. teigiamai vertina pasiūlymą, kad Sirijos cheminio ginklo arsenalas turėtų būti perduotas tarptautinei bendruomenei kiek galima greičiau sunaikinti pateikus tarptautinės bendruomenės ultimatumą kartu su privaloma Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucija, kad tuo atveju, jei bus jos nesilaikoma, ši priemonė galėtų būti panaudota remiantis visomis Jungtinių Tautų Chartijoje numatytomis priemonėmis;
  6. mano, kad tarptautinė bendruomenė turėtų numatyti politinį sprendimą dėl Sirijos, kuriuo būtų galima sustabdyti smurtą, užkirsti kelią tolesniam cheminių ginklų naudojimui ir skatinti perėjimą prie demokratijos; ragina visų pirma Rusiją ir Kiniją, kaip nuolatines JT Saugumo Tarybos nares, suprasti savo atsakomybę ir padėti nustatyti bendrą poziciją ir rasti diplomatinį krizės Sirijoje sprendimą, neatmetant JT Generalinės Asamblėjos vaidmens, kurį atlikdama ji galėtų imtis šio klausimo, jei Saugumo Taryboje būtų nuolat blokuojamas jo sprendimas; yra įsitikinęs, kad ilgalaikis dabartinės krizės Sirijoje

sprendimas gali būti pasiektas tik vykstant Sirijos vadovaujamaam įtraukiam politiniam procesui, remiamam tarptautinės bendruomenės; atsižvelgdamas į tai, toliau remia ES, jos valstybių narių ir JT ir Arabų Lygos bendro specialiojo įgaliotinio Lakhdaro Brahimo pastangas pasiekti pažangą vykstant „Ženeva II“ procesui ir Saugumo Taryboje; dar kartą ragina Saugumo Tarybą pranešti Tarptautiniam baudžiamajam teismui apie padėtį Sirijoje tam, kad būtų atliktas oficialus tyrimas; pakartoja savo raginimą prezidentui Basharui al Assadui ir jo režimui atsistatydinti ir sudaryti sąlygas pereiti prie demokratijos;

7. reiškia didžiulį susirūpinimą dėl Sirijoje vykstančios humanitarinės krizės ir dėl jos padarinių kaimyninėms šalims; ragina ES ir jos valstybes nares laikytis humanitarinių įsipareigojimų ir padidinti pagalbą pabėgėliams iš Sirijos; dar kartą ragina visas šalis vykdyti 2013 m. sausio 30 d. Kuveite vykusioje paramos teikėjų konferencijoje priimtus įsipareigojimus; ragina visas konflikto šalis sudaryti geresnes sąlygas teikti humanitarinę pagalbą ir paramą visais įmanomais būdais, įskaitant pagalbos teikimą nepaisant valstybių sienų ir konflikto zonų, taip pat užtikrinti viso medicinos personalo ir humanitarinių darbuotojų saugumą;
8. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, valstybių narių parlamentams ir vyriausybėms, Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui ir visoms su konfliktu Sirijoje susijusioms šalims.